

CO₂ Managementplan 2025

Co₂ Prestatielader niveau 5

Meesters in techniek

Auteurs:

Mevr. C. Traas - de Jongh (Fin. administratief medewerker)

Dhr. M. Reverda (Extern adviseur – KAM label)

Versie: 4.0

Status: Definitief

Datum: 08-05-2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Inleiding	5
1.1 Algemeen	5
1.2 Uitgangspunten	5
1.3 Relatie met andere normen	5
1.4 Leeswijzer	5
2. Beschrijving van de organisatie en organisatorische grenzen	6
2.1 Toelichting	6
2.2 Organisatiestructuur	6
2.3 Organisatorische grenzen	6
2.4 Projecten met gunningvoordeel	6
2.5 Omvang van het bedrijf	6
2.6 Continue verbetering	7
2.7 Footprint	7
3. Emissie-inventarisrapport volgens ISO 14064-1	9
3.1 Relatie ISO 14064-1	9
3.2 Operationele grenzen	9
3.3 Verantwoordelijkheden	9
3.4 Rapportagejaar en referentiejaar	9
3.5 Historie	9
3.6 Rapportage jaar en verbruik	9
3.7 Biomassaverbranding	9
3.8 Verwijderde Co2-emissies	9
3.9 Uitsluitingen	10
3.10 Energiemeetplan	10
3.11 Review en wijziging berekeningsmethodes	10
3.12 Co2-Emissiefactoren	10
3.13 Onzekerheden	10
3.14 Nauwkeurigheidscntroles	11
3.15 Verificatie	11
3.16 Verwijzingsmatrix emissie-inventaris	11

4.	Energiebeoordeling	13
4.1	Activiteiten	13
4.2	Identificatie grootste verbruikers	14
4.3	Huidige situatie	14
4.4	Reductiepotentieel	15
5.	Co2-reductieplan	16
5.1	Doelstelling	16
5.2	Subdoelstellingen	16
5.3	Voortgang	17
5.4	Ambitiebepaling	17
5.5	Plan van aanpak	18
6.	Energiemanagement	18
6.1	Kwaliteitsmanagementplan	19
6.2	Energiemanagementplan	19
6.3	Energiebeleid en doelstelling	19
6.4	Energieaspecten	19
6.5	Dataopslag	19
6.6	Energie reductiekansen	20
6.7	Monitoren en beoordelen	20
6.8	TVB Matrix	21
6.9	Stuurscyclus	22
6.10	Energiemanagement actieplan	23
6.11	Borging van het kwaliteits- en energiemangement actieplan	23
7.	Communicatieplan	25
7.1	Interne belanghebbende	25
7.2	Externe belanghebbende	26
7.3	Projecten met gunningvoordeel	27
7.4	Website	27
8.	Participatie sector- en/of keteninitiatieven	29
8.1	Inventarisatie sector- en keteninitiatieven	29
8.2	Actieve deelname	29
8.3	Lopende initiatieven	29

8.4	Budget	29
	Disclaimer & Colofon	30

1. Inleiding

1.1 Algemeen

In dit verslag is de stuurcyclus voor energiemangement beschreven, inclusief de bijbehorende verantwoordelijkheden. Het is van toepassing op de gehele organisatie. De stuurcyclus is weergegeven in de vorm van een Plan-Do-Check-Act cyclus (PDCA). Hiermee wordt geborgd dat het CO₂-beleid, inclusief de maatregelen, daadwerkelijk wordt uitgevoerd. De uitvoering van deze methodiek is te vinden in de periodieke voortgangsrapportages.

1.2 Uitgangspunten

Het handboek CO₂-Prestatieladder (versie 3.1, d.d. 22-06-2020), zoals uitgegeven door SKAO, is gehanteerd bij het bepalen van de beleidskeuzes en het opstellen van de doelstellingen. De basis voor de implementatie binnen de organisatie wordt gevormd door het bestaande en gecertificeerde managementsysteem. Zoveel als mogelijk is aangesloten bij de bestaande structuur en overlegvormen. Daar waar afgeweken is, is dat in het onderhavige document verwoord.

1.3 Relatie met andere normen

De CO₂-Prestatieladder streeft uniformiteit na en sluit daarom aan bij reeds bestaande normen. Dit betreft een “emissie-inventaris” conform ISO 14064 en een “energie-managementactieplan” conform NEN 50001. Daarnaast sluit de norm wat betreft indeling van emissiestromen in scope 1, 2 en 3 en vele andere eisen grotendeels aan bij wat het GHG-Protocol beschrijft. Met de certificering van de CO₂-Prestatieladder voldoen we ook aan de Europese Energie-Efficiency richtlijn (EED).

1.4 Leeswijzer

Met dit CO₂-managementplan wordt het grootste deel van de eisen van de CO₂-Prestatieladder ingevuld. Hierbij worden de invalshoeken A (inzicht), B (reductie), C (communicatie) en D (participatie) alsmede het algemene gedeelte behandeld.

2. Beschrijving van de organisatie en organisatorische grenzen

Marine Systems levert (direct en indirect) producten en diensten aan opdrachtgevers die bij aanbestedingen gunningvoordeel hanteren aan de hand van de CO2-Prestatieladder. Voor Marine Systems is de opdrachtgever in dit geval Rijkswaterstaat. Met deze CO2-Prestatieladder worden leveranciers uitgedaagd en gestimuleerd om de eigen CO2-uitstoot te kennen en te verminderen. Hoe meer een organisatie zich inspant om CO2 te reduceren, hoe meer kans op gunning bij een opdracht.

2.1 Toelichting

In dit hoofdstuk worden de organisatorische grenzen van Marine Systems voor de CO2-Prestatieladder beschreven. De organisatorische grenzen zijn bepaald met behulp van de “GHG Protocol methode” en de uittreksels van de Kamer van Koophandel.

2.2 Organisatiestructuur

Marine Systems B.V. is ingeschreven bij de kamer van koophandel met KvK-nummer: 61581003. Er zijn geen andere onderliggende werkmaatschappijen.

2.3 Organisatorische grenzen

Voor het bepalen van de “Organizational Boundary” is het GHG protocol toegepast. Marine Systems B.V. is onderdeel van de Delmeco Group. Echter opereert Marine Systems BV geheel zelfstandig.

2.4 Projecten met gunningvoordeel

Een project met gunningvoordeel is een project van een organisatie waarbij de CO2-Prestatieladder een rol heeft gespeeld in de aanbesteding. Hierbij is het niet relevant of het gunningvoordeel wel of niet doorslaggevend is geweest bij het verkrijgen van de opdracht, of op welke manier de CO2-Prestatieladder in de aanbesteding is gevraagd.

Sinds 2021 heeft Marine Systems een project met gunningsvoordeel, namelijk van Rijkswaterstaat, het Landelijk Meetnet Water.

2.5 Omvang van het bedrijf

Uit de opgestelde footprint van Marine Systems blijkt dat de organisatie in 2024 een totale uitstoot heeft van 105.5 ton Co2, dit is voor Scope 1 en 2 samen. Hiervan wordt 50.3 ton gebruikt voor kantoor en bedrijfsruimten en 55.2 voor projectlocaties. Getoetst aan tabel 1 (dit betreft tabel 4.1 uit de CO2-prestatieladder), wordt geconcludeerd dat het bedrijf op basis van de kolom “Werken/leveringen” voldoet aan een “klein bedrijf”.

Tabel 1: Groottecategorieën Co2-Prestatieladder

	Diensten	Werken/leveringen
Klein bedrijf (K)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal (≤) 500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal (≤) 2.000 ton per jaar.

Middelgroot bedrijf (M)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar.	Totale CO ₂ -uitstoot van de kantoren en bedrijfsruimten bedraagt maximaal ($\leq$) 2.500 ton per jaar, en de totale CO ₂ -uitstoot van alle bouwplaatsen en productielocaties bedraagt maximaal ($\leq$) 10.000 ton per jaar.
Groot bedrijf (G)	Totale CO ₂ -uitstoot bedraagt meer dan ($>$) 2.500 ton per jaar.	Overig.

Als klein bedrijf gelden de eisen 4.C, 4.D, 5.C en 5.D niet (vrijstelling). Bij certificering wordt aan deze eisen fictief voldaan. Fictief voldoen wil zeggen dat er per vrijgestelde eis, 90% van de maximale score wordt toegekend.

2.6 Continue verbetering

Marine Systems is gecertificeerd voor de ISO9001 en ISO14001. Hierdoor mag er vanuit gegaan worden dat er sprake is van continue verbetering in het kwaliteits- en milieumanagementsysteem. Een beschrijving van continue verbetering voor de Co2-Prestatieladder staat beschreven in hf. 6.9 Stuurcyclus.

Aangetoond certificaat:

Certificaatnummer 28010-5.1, geldig tot d.d. 02-02-2027, uitgegeven door TÜV Nord.

Certificaatnummer NC-ML-0136, geldig tot d.d. 30-05-2027, uitgegeven door Normec Certification.

2.7 Footprint

De totale uitstoot van Marine Systems staat weergegeven in de onderstaande tabellen. De uitstoot wordt verdeeld in Scope 1 (directe emissies), Scope 2 (indirecte emissies) en Scope 3 en betreft heel 2024.

Tabel 2: Scope 1 (directe emissies) 2024

Type emissiestroom Scope 1		Aantal	Een- heid	Convers iefactor	Uitstoot (ton Co2)	Perce- ntage (totaal scope 1 en 2)
Hoofd emissiestroom	Sub emissiestroom			(g Co2 per eenheid)		
Verwarming	Gas	4.753,02	m3	2,134	10.1	9.61%
Brandstofverbruik	Diesel	12.516,65	Liter	3,256	40.8	38,61%
Brandstofverbruik	Benzine	16.385,06	Liter	2,821	46.2	43,8%
Brandstofverbruik	Compensatie				-0.7	-0.7%
Totaal Scope 1					96.4	91.36%

Tabel 3: Scope 2 (indirecte emissies) 2024

Type emissiestroom Scope 2		Aantal	Een- heid	Convers iefactor	Uitstoot (ton Co2)	Perce- ntage (totaal scope 1 en 2)
Hoofd emissiestroom	Sub emissiestroom			(g Co2 per eenheid)		
Elektraverbruik	Grijze stroom	17.019,13	kWh	0,536	9.1	8.64%
Totaal Scope 2					9.1	8.64%

Tabel 4: Scope 3 (business travel) 2024

Type emissiestroom Scope 2		Aantal	Een- heid	Conversi efactor	Uitstoot (ton Co2)
Hoofd emissiestroom	Sub emissiestroom			(g Co2 per eenheid)	
Ingekochte goederen en diensten		1.571.872,12	€		695.4
Productieafval		7.81	Ton		6.8
Woon-, werkverkeer		15.200	Km		2,9
Totaal Scope 3					705.2

3. Emissie-inventarisrapport volgens ISO 14064-1

3.1 Relatie ISO 14064-1

De CO₂-emissie-inventaris geeft een inventarisatie van de totale hoeveelheid uitgestoten koolstofdioxide (CO₂) over een jaar. Daarnaast geeft het inzicht in de herkomst van deze emissies met een verdeling naar directe en indirecte GHG-emissies (respectievelijk scope 1, scope 2 en scope 3).

Deze Emissie-inventaris is uitgevoerd conform ISO 14064-1: 2019 “Quantification and reporting of green house gas emissions and removals”, te weten §9.3.1 van deze norm. In hf. 3.17 is een kruistabel opgenomen met een verwijzing naar de onderwerpen uit ISO 14064-1.

3.2 Operationele grenzen

Bij het bepalen van de operationele grenzen wordt onderscheid gemaakt tussen Scope 1, 2 & 3 categorieën. In de scope-indeling van de CO₂-Prestatieladder houdt dit het volgende in:

- scope 1 betreft alle directe CO₂-uitstoot van onze organisatie;
- scope 2 betreft alle indirecte CO₂-uitstoot die door onze organisatie te beïnvloeden is, namelijk uitstoot door elektriciteit, vliegreizen en zakelijke kilometers met privéauto's;
- scope 3 is alle overige indirecte CO₂-uitstoot.

De actuele emissie-inventaris wordt halfjaarlijks opgesteld en gepubliceerd op de website.

3.3 Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheid van de emissie-inventaris ligt bij Financial office manager mevr. C. Traas-de Jongh.

3.4 Rapportagejaar en referentiejaar

Dit rapport betreft heel 2024. Het jaar 2019 betreft het referentiejaar en zal dienen voor de CO₂-reductiedoelstellingen en maatregelen.

3.5 Historie

De gerapporteerde CO₂-emissies van voorgaande jaren zijn bijgehouden. Vanaf 2019, het basisjaar, is deze halfjaarlijks gemonitord.

3.6 Rapportage jaar en verbruik

De gerapporteerde emissie-inventaris betreft heel 2024. De directe en indirecte bedroegen 105.5 ton CO₂. Hiervan werd 96.4 ton veroorzaakt door directe emissies (scope 1) en 9.1 ton door indirecte emissies (scope 2). Zie hf. 2.7 Footprint.

3.7 Biomassaverbranding

In het jaar van deze rapportage vond geen verbranding van biomassa plaats bij Marine Systems.

3.8 Verwijderde CO₂-emissies

Er heeft in het jaar van deze rapportage CO₂ compensatie plaatsgevonden bij Marine Systems, door middel van Travelcard.

3.9 Uitsluitingen

In Handboek 3.1 is de rapportage van de CO₂-emissie-inventaris over alle broeikasgassen, uitgedrukt in CO₂-equivalenten nog niet verplicht. Het is dus niet vereist overige gassen, niet zijnde CO₂ (CH₄, N₂O, HFC's, PFC's en SF₆) die vrijkomen bij operaties van de organisatie, mee te nemen in de emissie-inventaris. Dit geldt ook voor koudemiddelen (refrigerants).

3.10 Energiemeetplan

Het Handboek CO₂-Prestatieladder vormt de basis voor de kwantificeringsmethode aangezien de emissie-inventaris onderdeel vormt van een CO₂-Prestatieladder certificering. De scope-indeling, zoals door de SKAO is beschreven, is aangehouden (zie paragraaf 3.2 over operationele grenzen).

De emissie-inventaris van Marine Systems wordt berekend aan de hand van de hoeveelheid energieverbruik (elektriciteit, gassen en brandstoffen). De verbruiken worden per halfjaar vastgesteld. De hoeveelheden (in kWh, kg, m³ of liters) worden met behulp van de emissiefactoren (www.co2emissiefactoren.nl) omgerekend naar tonnage CO₂. Het energieverbruik wordt vastgesteld aan de hand van facturen, werkbonnen, meters, e.d. Eén en ander zoals weergegeven in navolgende tabel.

3.11 Review en wijziging berekeningsmethodes

De emissie-inventaris wordt binnen de organisatie opgesteld door mevr. C. Traas-de Jongh. Door de kennis en betrokkenheid van deze persoon bestaat er geen risico dat er binnen verschillende onderdelen van de organisatie verschillende berekeningsmethodes worden gehanteerd.

Door voortschrijdend inzicht zal een steeds betere datacollectie en berekeningsmethode worden ontwikkeld.

Er zijn geen wijzigingen in de berekeningsmethodiek. Dit betreft de eerste berekening. De datacollectie wordt door en onder de verantwoordelijkheid van de KAM-coördinator samengesteld.

3.12 Co₂-Emissiefactoren

Voor de inventarisatie van de CO₂-uitstoot van Marine Systems over 2024 zijn de emissiefactoren uit de CO₂-Prestatieladder 3.1 gehanteerd. Omdat het gaat om specifieke emissiefactoren op nationaal niveau, zijn de gehanteerde emissiefactoren zeer geschikt voor het omrekenen van de data van de broeikasgas activiteiten naar de daarmee gepaard gaande CO₂-emissies.

De emissiefactoren van de organisatie zullen te allen tijde meegaan met wijzigingen in de emissiefactoren van de CO₂-Prestatieladder 3.1. Voor de berekening van de CO₂-footprint van 2024 zijn emissiefactoren gebruikt daterend februari 2024.

3.13 Onzekerheden

De gepresenteerde resultaten moeten worden gezien als de beste inschatting van de werkelijke waarden. Bijna alle gebruikte gegevens voor de berekening van de CO₂-footprint zijn gebaseerd op facturen en/of werkelijk gemeten aantallen. Hierdoor is de onzekerheidsmarge zeer gering. Er zijn nog wel enkele onzekerheden. Deze worden onderstaand omschreven:

- Voor het gasverbruik en elektriciteitsverbruik is gebruik gemaakt van een berekening. De verbruiken voor het gehele pand zijn inzichtelijk, maar niet voor enkel het deel dat Marine Systems gebruikt. Dezelfde berekening wordt gebruikt voor het afval, wat ook alleen voor het gehele pand inzichtelijk wordt gemaakt.
- Voor het brandstofverbruik zijn er liters beschikbaar.

3.14 Nauwkeurigheidscontroles

De aangeleverde gegevens ten behoeve van het samenstellen van de emissie-inventaris wordt gecontroleerd door de verantwoordelijke voor de inventaris (KAM-coördinator). Fouten worden verholpen waar dat mogelijk is. Door voortschrijdend inzicht wordt de manier om de data te verzamelen aangepast, zodat deze nauwkeuriger wordt.

3.15 Verificatie

De emissie-inventaris van Marine Systems BV is niet geverifieerd. Dit zal tijdens de externe audit gebeuren.

3.16 Verwijzingsmatrix emissie-inventaris

Dit rapport is opgesteld volgens de eisen uit ISO 14064-1, paragraaf 9.3.1. In tabel 5 is een kruistabel gemaakt van de onderdelen uit ISO 14064-1 en de hoofdstukken in het rapport.

Tabel 5: Verwijzing eisen ISO 14064-1 paragraaf 9.3.1

Hoofdstuk	Inhoud	Eis in ISO 14064-1 §9.3.1
2	Beschrijving van de rapporterende organisatie	A
3.3	Verantwoordelijke persoon of entiteit	B
3.4	Periode waarover wordt gerapporteerd	C
2.3	Documentatie van de organisatorische grenzen	D
3.2	Documentatie van rapportagegrenzen, inclusief door de organisatie vastgestelde criteria om significante emissies te definiëren	E
3.6	Directe emissies (Scope 1)	F
3.7	Rol van biomassa binnen de organisatie	G
3.8	Verwijderde Co2-emissies gekwantificeerd	H
3.9	Verklaring van de uitsluitingen	I
3.6	Indirecte emissies (Scope 2) en zakelijk vervoer	J
3.4	CO2-emissie inventarisatie referentiejaar	K
3.11	Toelichting wijzigingen en herberekening referentiejaar	L
3.10	Referentie/beschrijving voor gekozen berekenmethode	M
3.11	Verklaring veranderingen in gekozen berekenmethode	N
3.12	Referentie/documentatie van gebruikte emissiefactoren	O
3.13	Beschrijving impact onzekerheden op nauwkeurigheid CO2-emissies	P
3.14	Beschrijving en resultaten van de onzekerheidsbeoordeling	Q
3.16	Verklaring in overeenstemming met ISO 14064-1	R

3.15	Opmerking dat emissie inventarisatie is geverifieerd	S
3.12	De GWP-waarden die bij de berekening zijn gebruikt en de bron	T

4. Energiebeoordeling

Als onderdeel van het energiemanagementsysteem wordt een energiebeoordeling actueel gehouden. De energiegebruikers binnen de organisatie worden beschreven en geeft overzicht van de emissiebronnen. Als er binnen de organisatie door veranderde organisatiegrenzen of de aankoop van nieuwe kapitale goederen sprake is van nieuwe emissiestromen dan worden de energiebeoordeling en de emissie-inventaris aangepast.

Het grootste deel van de CO₂-uitstoot binnen de organisatie is toe te schrijven aan projecten (52%). Het resterende gedeelte van de emissies is toe te schrijven kantoor- en bedrijfsruimten. De energiestromen worden periodiek in de energiebeoordeling geëvalueerd. Het betreft de volgende posten:

- Gasverbruik
- Diesel
- Benzine
- AdBlue
- Compensatie fossiel brandstof
- Elektriciteit

4.1 Activiteiten

Marine System B.V. ontwerpt en bouwt machines en installaties, van schetsontwerp tot realisatie en onderhoud, uiteenlopend van containers, machines tot onderzoeksapparatuur.

De bedrijfsonderdelen bevinden zich op één bedrijfslocatie gevestigd in Goes. Per type energiestroom zijn kortweg de onderstaande energieverbruikers te benoemen:

Energieverbruiker	Toepassing
Gas	Verwarming pand
Diesel	Brandstofverbruik voertuigen
Benzine	Brandstofverbruik voertuigen en vaartuigen
AdBlue	Bijmenging
Elektriciteit	Gebruik pand

4.2 Identificatie grootste verbruikers

Het doel van deze energiebeoordeling is de energieverbruiken van Marine Systems B.V. in kaart te brengen. Middels de energiebeoordeling wordt inzicht verkregen in de grootste energieverbruikers binnen de organisatie. De CO₂-Prestatieladder vereist dat er inzicht wordt verkregen in de 80% grootste verbruikers. Hierdoor kunnen de belangrijkste processen, gebouwen en/of activiteiten die bijdragen aan CO₂-uitstoot effectief aangepakt worden. Er is een uitgebreide analyse uitgevoerd door de CO₂-verantwoordelijke. Deze energiebeoordeling is uitgevoerd over heel 2024.

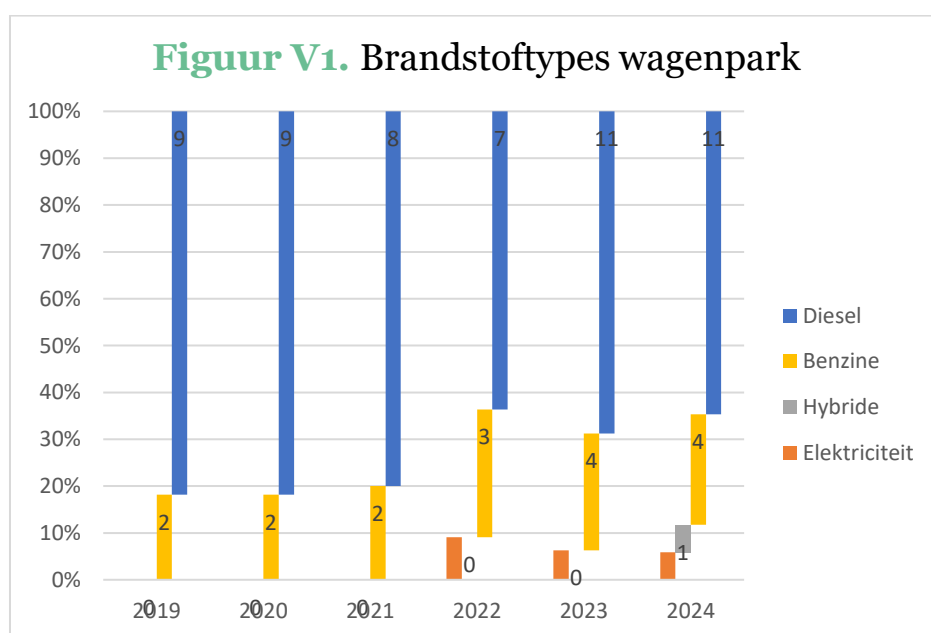
De vier grootste emissiestromen van 2024 zijn:

1. Diesel 38.61%
2. Benzine 43.80%
3. Elektra 8.64%
4. Gasverbruik 9.61%

4.3 Huidige situatie

Om het brandstofverbruik zichtbaar te maken is onderstaand overzicht weergegeven.

Tabel 6:

4.4 Reductiepotentieel

Het reductiepotentieel binnen het bedrijf, focust zich voornamelijk op het brandstofverbruik. Hierbij is het eerst belangrijk om meer inzicht in de verbruiken te krijgen.

- ✓ Bijhouden van hoeveelheid liters en de kilometerstanden van alle voertuigen om het werkelijke verbruik uit te kunnen rekenen.
- ✓ Bewustwording bij medewerkers creëren, middels:
 - Terugkoppelen van het verbruik.
 - Rijgedrag tips geven aan medewerkers buitendienst middels een toolbox of presentatie.
 - Terugdringen stationair draaien van de motor.
- ✓ Inkoopbeleid opstellen voor het wagenpark, waarin het volgende wordt opgenomen:
 - Bij vervanging kiezen voor elektrisch.
 - Indien elektrisch niet mogelijk is, minimaal EURO 6 motor en/of maximale CO₂-uitstoot per gereden kilometer.

5. Co2-reductieplan

In dit hoofdstuk worden de doelstellingen van de organisatie voor de komende jaren gepresenteerd.

5.1 Doelstellingen

Marine Systems heeft zich als doel gesteld om in de komende jaren, gemeten vanaf het referentiejaar, onderstaande CO2-reductie te realiseren.

Scope 1 en 2 doelstelling Marine Systems B.V.
Marine Systems wil in 2030 ten opzichte van 2024 10% minder CO2 uitstoten
Deze doelstelling wordt gerelateerd aan de geboekte uren om de voortgang in CO2-reductie te monitoren. Wanneer deze reductie wordt omgerekend naar reductie per jaar, komt het neer op 1.67%.
Verder heeft de organisatie de volgende subdoelstellingen geformuleerd:
Scope 1: 5% reductie in 2030 ten opzichte van 2024
Scope 2: 8.64% reductie in 2030 ten opzichte van 2024
* Overstap naar Groene stroom, aantoonbaar door certificaat
Scope 3: Verminderen van het energie-, water- en papierverbruik.
• Verbeteren van het afvalbeheer en de vermindering van de afvalproductie. • Verbeteren van de duurzame mobiliteit.

5.2 Subdoelstellingen

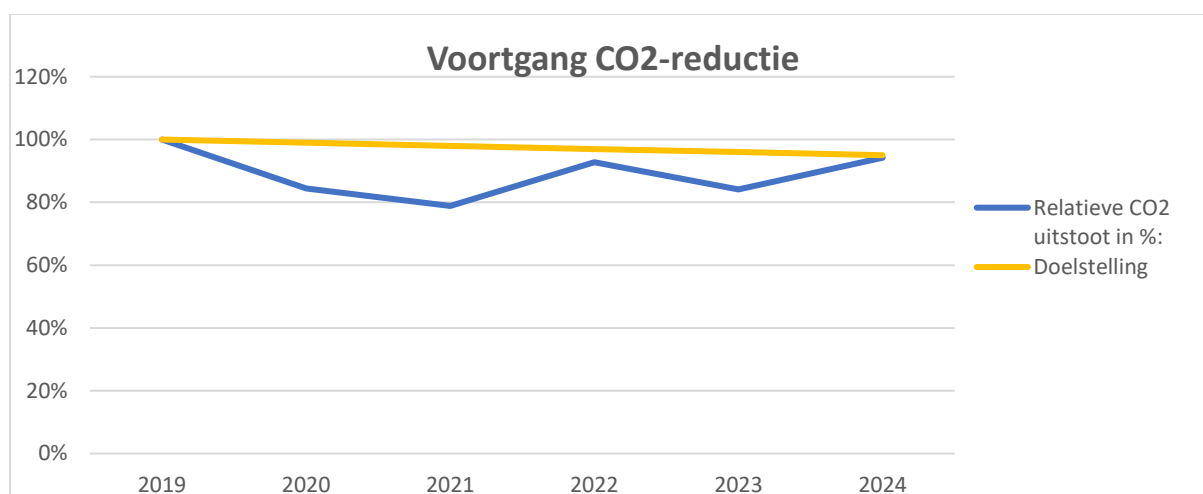
De doelstellingen kunnen worden bereikt door de onderstaande subdoelstellingen en het opgezette plan van aanpak.

Maatregelen brandstofverbruik	Reductie
Effectief inplannen van de boot	1%
Effectief gebruik van de boot	1%
Carpoolen vanaf de zaak	1%
Bandenspanning Ranger en trailer controleren	1%
Elektrische auto voor projectbezoeken	2%
Toepassen elektrisch gereedschap	1%
Bij vervangen in wagenpark kijken naar duurzamere mogelijkheden	1%
Totale reductie op brandstofverbruik:	8%

5.3 Voortgang

Om de voortgang binnen de organisatie aan te tonen, heeft Marine Systems ook een footprint voor 2019, 2020, 2021, 2022 en 2023 opgesteld. In onderstaand figuur is de voortgang van de CO₂-uitstoot binnen Marine Systems opgenomen. Hierin is te zien dat de doelstellingen tot nu toe worden gehaald.

Tabel 9: Voortgang

5.4 Ambitiebepaling

Vanuit de CO₂-Prestatieladder wordt gevraagd om reductiedoelstellingen op te stellen die zowel ambitieus als realistisch zijn. Om te kunnen bepalen hoe ambitieus de doelstellingen en maatregelen zijn van de organisatie is er gekeken naar sectorgenoten en de SKAO maatregelenlijst. Zie hieronder een korte samenvatting van de doelstellingen en maatregelen die zij zichzelf stellen:

- ✓ Sectorgenoot 1 | Lomans B.V.
Lomans heeft als doel in 2025 een volledig CO₂-neutrale organisatie te zijn. Lomans heeft zich het doel gesteld in 2025 nog slechts op 30% van de CO₂-uitstoot van het referentiejaar 2012 te staan. De overige 30% wordt gecompenseerd.
Om deze doelstelling te realiseren hebben zij o.a. de volgende maatregelen genomen:
 - ✓ Aanschaf zuinigere bedrijfsauto's
 - ✓ Bandenspanning meten
 - ✓ Fietsgebruik stimuleren
- ✓ Sectorgenoot 2 | Jan Snel B.V.
Zij hebben als doel gesteld om 30% CO₂ op scope 1 en 2 te reduceren in 2025 t.o.v. 2019.
Om deze doelstelling te realiseren hebben zij o.a. de volgende maatregelen genomen:
 - ✓ Verduurzaming wagenpark
 - ✓ Elektrische kraan
 - ✓ Verlichting vervangen door LED

SKAO Maatregelenlijst

De maatregelenlijst van de SKAO is ingevuld conform de situatie 2024. De maatregelen die hierin worden genoemd zijn voornamelijk generiek, maar geven een correct beeld van de maatregelen en doelstellingen die Marine Systems wil behalen.

De algemene conclusie n.a.v. deze vergelijking en het invullen van de maatregelenlijst van SKAO is dat Marine Systems B.V. zichzelf ziet als middenmoter op gebied van Co2-reductie.

5.5 Plan van aanpak

Voor de subdoelstellingen is een plan van aanpak opgesteld. Deze staat hieronder weergegeven:

Tabel 10: Plan van aanpak

CO2 reductie maatregelen	Frequentie	Middelen	Verantw oordelijk e	Status
Effectief inplannen van de boot	Continu	Planning	Guus van Hecke	Opgenomen in aanbesteding
Effectief gebruik van de boot	Continu	Communicatie	Guus van Hecke	Opgenomen in aanbesteding
Inzet auto terwijl de boot in water ligt	Dynamisch	Communicatie	Guus van Hecke	Opgenomen in aanbesteding
Carpoolen vanaf de zaak	Dynamisch	Communicatie, planning	Guus van Hecke	Ranger staat op de zaak, dus vanaf daar wordt gereden
Bandenspanning Ranger en trailer controleren	Halfjaarlijks	Communicatie, planning	Chantal Traas	Recent aangeschaft, nog geen controle gehad
Onderzoek naar het toepassen van HVO	Eenmalig	Onderzoek	Chantal Traas	Moet nog worden uitgevoerd
Elektrische auto voor projectbezoeken	Continu	Investering	Guus van Hecke	Aangeschaft in 2021
Toepassen elektrisch gereedschap	Dynamisch	Investering	Guus van Hecke	Nog weinig, zal in de toekomst toenemen
Voorraadbeheer vanuit Capelle a/d IJssel, met steunpunten Amersfoort en Goes	Dynamisch	Communicatie, planning	Guus van Hecke	Opgenomen in aanbesteding

6. Energiemanagement

In dit hoofdstuk wordt aan het kwaliteitsmanagementplan en het energiemanagement actieplan van Marine Systems B.V. vormgegeven.

6.1 Kwaliteitsmanagementplan

Het kwaliteitsmanagementplan gaat in op het borgen en verbeteren van de kwaliteit van de CO₂-footprint. De algemene doelstelling van het kwaliteitsmanagementplan is om continue verbetering van efficiënte en effectieve omgang met energie en een vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie activiteiten te waarborgen.

Daarnaast geeft het kwaliteitsmanagementplan inzicht in de procedures, het meten en rapporteren van de CO₂-footprint. Met het kwaliteitsplan wordt er geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties kan plaatsvinden. Er wordt inzicht verschaft in de energieprestaties van de totale organisatie en de totale CO₂-emissies als gevolg ervan. Met het kwaliteitsmanagementplan als middel beoogt Marine Systems de kwaliteit van de data te borgen in de organisatie en de prestaties te verbeteren.

6.2 Energiemanagementplan

De NEN-EN-ISO 50001 dient als richtlijn voor het opzetten van het Energiemanagement actieplan. Met de introductie van een energiemanagementsysteem wordt geborgd dat een volledige, betrouwbare en actuele consolidatie van de energieprestaties kan plaatsvinden. Kern van het energie- en kwaliteitsmanagementplan is continue evaluatie van de activiteiten en geconstateerde afwijkingen om verbeteringen te realiseren. Deze zijn dan ook opgesteld volgens de Plan-Do-Check-Act cyclus zoals is opgenomen in de NEN-EN-ISO 50001.

6.3 Energiebeleid en doelstelling

Het is de ambitie om het businessmodel verder te verduurzamen. De directie van Marine Systems heeft de overtuiging dat een duurzaam businessmodel een bijdrage levert aan het verbeteren van het continuïteitsperspectief. De relatie tussen een duurzaam businessmodel en een goed continuïteitsperspectief wordt door diverse wetenschappelijk artikelen en literatuur bevestigd. Duurzaamheid als een rode draad door alle activiteiten van Marine Systems. Het komt terug in allerlei facetten van onze onderneming. Voorbeelden hiervan zijn de duurzame inzetbaarheid van medewerkers, het bewust omgaan met brandstof, het scheiden van ons afval, et cetera. De directie en management van Marine Systems vindt dit belangrijk, onze klanten vragen hierom en we zijn ons bewust van de maatschappelijke discussie om de klimaatdoelen te realiseren.

De algemene doelstelling van het energiemanagementsysteem is om te komen tot een continue verbetering van de energie-efficiëntie en vermindering van de CO₂-uitstoot van de organisatie.

6.4 Energieaspecten

De eerste stap is het inzichtelijk maken van de energieverbruikers van de organisatie. Op basis van dit inzicht kan er worden gekeken op welke aspecten er resultaat valt te behalen in de reductie van CO₂-uitstoot. Dit inzicht is terug te vinden in de CO₂-footprint. Periodiek (één keer in de 6 maanden) worden de energieverbruiken in kaart gebracht.

6.5 Dataopslag

De gegevens worden verzameld waarna berekeningen worden uitgevoerd en vergelijkingen met data van voorgaande jaren wordt gemaakt. Uiteindelijk gaan de gegevens naar de KAM-functionaris, de

verantwoordelijke voor documentatie van de CO₂-Prestatieladder. De gegevens worden verzameld in een map en opgeslagen. Dit betekent dat er twee mapjes met brongegevens per jaar ontstaan: een voor de halfjaarlijkse gegevensverzameling en een voor het volledige jaar. De verzamelde data wordt minimaal voor 5 jaar bewaard. Conform het ICT-beleid wordt er elke maand een separate back-up van de verzamelde gegevens gemaakt.

Om de kwaliteit van de data te controleren doet Marine Systems een extra controle tijdens de interne audit. Hierin wordt onder andere de ingevoerde data gecontroleerd op tyfouten door middel van een steekproef, worden verwijzingen naar bronbestanden nagelopen en eenheden gecontroleerd. Tevens wordt beoordeeld of aannames correct zijn weergegeven en of alle emissiestromen bij elkaar worden opgeteld in de CO₂-footprint.

Twee keer per jaar (elke 6 maanden) brengt Marine Systems B.V. haar energieverbruik in beeld. De uitvoering van deze inventarisatie vindt plaats conform ISO-14064-1, het GHG-protocol voor scope 1 en 2 en de eventuele vereisten vanuit de CO₂-Prestatieladder. Tevens wordt er beoordeeld of de organisatorische grens nog actueel is.

De KAM-functionaris is verantwoordelijk voor het uitvoeren van de inventarisatie.

6.6 Energie reductiekansen

Iedereen binnen de organisatie kan ideeën voor energie/CO₂-reductie aandragen via de reguliere communicatiestructuur. Deze structuur is geborgd vanuit de ISO 9001. Daarnaast worden er periodiek meetings gehouden met CO₂ en de reductie van de uitstoot als onderwerp. Deze energie/CO₂-reductie kansen worden besproken in het CO₂-overleg en daar gewogen op effectiviteit. Indien blijkt dat zij mogelijkwerwijs effectief zijn, worden zij toegevoegd aan het energie audit verslag.

6.7 Monitoren en beoordelen

Twee keer per jaar wordt de voortgang van de reductiedoelstelling en de afgeleide maatregelen en het jaarplan gemonitord door de KAM-functionaris. De KAM-functionaris rapporteert de resultaten aan het managementteam en directie. Jaarlijks wordt er een samenvatting van de resultaten weergegeven in een managementoverzicht. Dit overzicht omvat minimaal:

- ✓ Een overzicht van het energieverbruik en de CO₂-emissies per scope;
- ✓ Een vergelijking van het energieverbruik ten opzichte van het referentiejaar;
- ✓ Een analyse van opvallende toe- en afnames van het verbruik en/of CO₂-emissie;
- ✓ De voortgang van en de prognose voor het behalen van de reductiedoelstelling en eventuele aanbevelingen voor preventieve of corrigerende maatregelen;
- ✓ De status van eerdere preventieve of corrigerende maatregelen;
- ✓ Algemene ontwikkelingen.

Op basis van deze rapportage beslist de directie of bijsturing van de doelstellingen en/of aanpassing van het jaarplan noodzakelijk is.

6.8 TVB Matrix

In de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden matrix staat schematisch weergegeven wat, wanneer en door wie er bepaalde taken dienen te worden uitgevoerd. Zie onderstaande tabel.

Tabel 11: TVB-Matrix

	t / v / b	Frequentie	Verantw. kf	KAM	Com. Medew.	Extern adviseur	Directie
INZICHT							
Verzamelen gegevens emissie inventaris	t	halfjaarlijks	X				
Collegiale toets op emissie inventaris	t	halfjaarlijks		X		X	
Accorderen van emissie inventaris	b	jaarlijks		X		X	X
Opstellen emissie inventaris rapport	t	jaarlijks	X	X		X	
Evaluatie op inzicht: energiebeoordeling	t+v	jaarlijks	X			X	
REDUCTIE							
Uitvoeren onderzoek naar energiereductie	t+v	halfjaarlijks	X	X		X	
Bepalen CO ₂ -reductiemaatregelen	t	halfjaarlijks	X	X			X
Bepalen CO ₂ -reductiedoelstellingen	t	jaarlijks	X	X			X
Accorderen van doelstellingen	b	jaarlijks		X			
Realiseren CO ₂ -reductiedoelstellingen	v	continu	X	X			X
Monitoring & evaluatie voortgang CO ₂ -reductie	t+v	halfjaarlijks	X			X	
COMMUNICATIE							
Aanleveren informatie nieuwsberichten	t	halfjaarlijks	X			X	
Actualiseren website	t+b	halfjaarlijks	X	X	X		
Actualiseren pagina SKAO-website	t+b	jaarlijks	X			X	
Bijhouden interne communicatie	t+b	halfjaarlijks	X		X		
Goedkeuren van interne communicatie	b	halfjaarlijks		X			X
Goedkeuren van externe communicatie	b	halfjaarlijks		X			X
PARTICIPATIE							
Inventarisatie mogelijk relevante initiatieven	t	halfjaarlijks	X			X	
Besluit deelname initiatieven	b	jaarlijks		X			X
Verzamelen van bewijsmateriaal	V	jaarlijks		X			
Deelname aan sectorinitiatieven	v	continu	X	X			
OVERIG							
Eindredactie CO ₂ -dossier	v	continu	X	X		X	
Voldoen aan eisen CO ₂ -Prestatieladder	v	continu	X	X		X	X
Uitvoeren Interne Audit CO ₂ -reductiesysteem	t	halfjaarlijks				X	
Rapporteren aan management	b	halfjaarlijks		X			
Besluitvorming over CO ₂ -reductiebeleid	v	halfjaarlijks		X			X

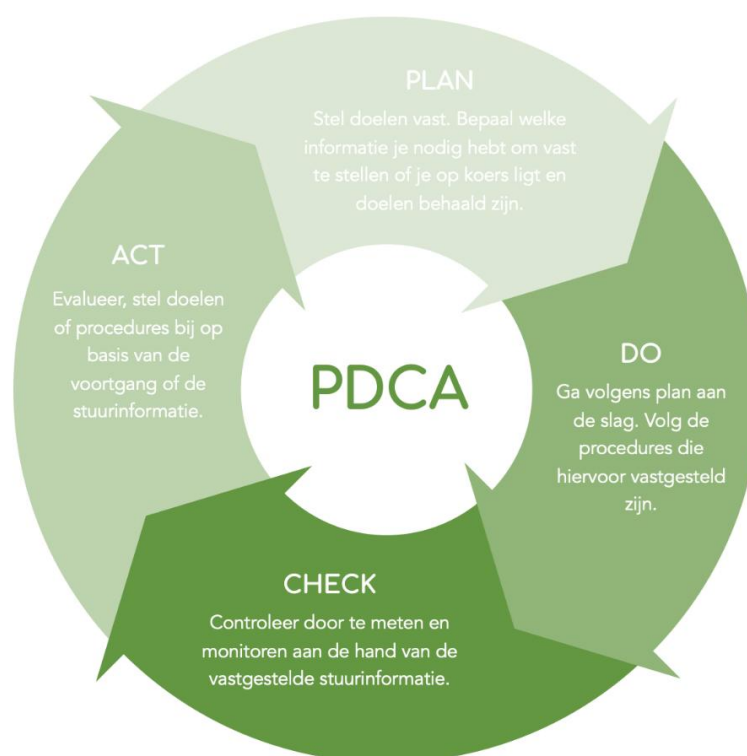
6.9 Stuurcyclus

Het CO₂-beleid kent een cyclus van een half jaar, waarin de volgende zaken geïnventariseerd worden:

- ✓ De gegevens voor de CO₂-footprint verzameld worden;
- ✓ Beoordeeld wordt of de emissiefactoren nog actueel zijn;
- ✓ Er significante veranderingen in de organisatie zijn welke een impact op de footprint kunnen hebben;
- ✓ Beoordeeld wordt of herberekening van emissies van voorgaande jaren vanwege deze veranderingen nodig is;
- ✓ De voortgang van de CO₂-reductie en behalen van de doelstelling bepaald wordt.

Vervolgens wordt beoordeeld of sturing op de doelstelling en maatregelen nodig is, in de vorm van het aanscherpen van de doelstelling wanneer deze (te) eenvoudig behaald wordt, of in de vorm van het nemen van extra maatregelen wanneer bepaalde maatregelen niet mogelijk bleken te zijn en de doelstelling niet gehaald dreigt te worden. Hierover wordt vervolgens intern en extern gecommuniceerd. Daarnaast wordt de nuttige toepassing van het sector- of keteninitiatief in de afgelopen periode geëvalueerd. Hieronder is een zogenoemde PDCA-cyclus weergegeven, waarin de verschillende fasen van het CO₂-reductiebeleid zijn weergegeven.

Tabel 12: PDCA-cyclus

6.10 Energiemanagement actieplan

In onderstaande tabel wordt weergegeven op welke wijze, wanneer en door wie de gegevens voor de CO2-footprint geïnventariseerd worden.

Tabel 13: Verdeling verantwoordelijkheden gegevensverzameling

EMISSION	EENHEID	BRON	AFDELING	FREQUENTIE	BIJ WIE AAN TE LEVEREN
Gas - Vastgoed	m ³	Meterstanden /Rapportages leveranciers	Administratie	twee keer per jaar	KAM-functionaris
Brandstof voertuigen - Diesel - Benzine	Liter kWh	Rapportages leveranciers /tankpassen	Administratie	twee keer per jaar	KAM-functionaris
Brandstof materieel - Diesel - Benzine	Liter	Rapportages leveranciers /tankpassen	Administratie	twee keer per jaar	KAM-functionaris
Elektra - Vastgoed	kWh	Meterstanden /rapportages leveranciers	Administratie	twee keer per jaar	KAM-functionaris
Zakelijke kilometers	Euro	Declaraties, treinkaartjes, vliegtickets	Personeel & Organisatie	twee keer per jaar	KAM-functionaris
Projecten met gunning	Divers	Evaluatie gestelde doelen.	Administratie, projectleiders milieu	twee keer per jaar	KAM-functionaris

Bovenstaande gegevens worden door de verantwoordelijke afdelingen aangeleverd aan de KAM-functionaris. De KAM-functionaris fungeert als projectleider van de CO2-Prestatieladder. Deze krijgt op alle vlakken ondersteuning voor het tijdig verwerken van de gegevens in de CO2-footprint.

6.11 Borging van het kwaliteits- en energiemanagement actieplan

6.11.1 Interne audits

Jaarlijks wordt er een interne audit uitgevoerd. Deze audits zijn gericht op het toetsen van de effectieve en doelmatige implementatie van het energiebeleid. Daarnaast heeft het als doel om de kwaliteit van de CO2-footprint te verhogen en een betrouwbaar beeld te krijgen van de voortgang van de reductiedoelstellingen. De interne audit richt zich op de manier waarop de gegevens zijn verzameld en verwerkt. De interne auditor stelt een audit rapport op met daarin de bevindingen van de interne audit. Aanbevelingen uit de audits worden meegenomen in de directiebeoordeling ter verbetering van het systeem.

6.11.2 Externe audits

De externe audits worden jaarlijks uitgevoerd door certificerende instelling Normec Certification B.V. Hierbij wordt de gehele norm getoetst door een onafhankelijke externe auditor.

6.11.3 Directiebeoordeling

Jaarlijks vindt er een beoordeling plaats door de directie van het CO₂-managementsysteem op geschiktheid, accuraatheid en doelmatigheid. Op basis hiervan wordt een rapportage gemaakt, dat dienstdoet als kwaliteitsregistratie. De output van de directiebeoordeling is een jaarplan met daarin vermelde doelstellingen en/of verbeteringen voor het nieuwe jaar. De KAM-coördinator zorgt voor de juiste input voor het directieverslag. Er wordt jaarlijks aan de directie gevraagd om zelf een uitspraak te doen over de doeltreffendheid van het systeem. Hierbij wordt verwacht dat er actie wordt ondernomen bij het opmerken van tekortkomingen.

7. Communicatieplan

In dit deel van het document wordt aangegeven op welke momenten er wordt gecommuniceerd over het CO₂-reductiesysteem van Marine Systems. Naast de projectleider is de afdeling Communicatie betrokken bij de in- en externe communicatie.

7.1 Interne belanghebbende

Hieronder wordt weergegeven wie de belangrijkste stakeholders binnen de organisatie zijn, op welke wijze er wordt gecommuniceerd met deze doelgroep en wat het doel is van de communicatiemomenten.

Interne stakeholders	Doel
Medewerkers	Informeren over de wijze waarop de organisatie omgaat met het reduceren van CO ₂ .
Projectleider	Informeren over de CO ₂ impact van de werkzaamheden, zodat deze met de opdrachtgever besproken kunnen worden.
Werkvoorbereider	Informeren over de CO ₂ impact van de werkzaamheden, zodat deze met de opdrachtgever besproken kunnen worden.
Directeur	Informeren over de CO ₂ impact van de werkzaamheden, zodat deze met de opdrachtgever besproken kunnen worden.
Medewerker	Informeren over de wijze waarop de organisatie omgaat met het reduceren van CO ₂ . Specifiek over de te nemen maatregelen en CO ₂ -doelstelling.

Het algemene doel van interne communicatie is om bewustwording in alle lagen van de organisatie te creëren. Alle medewerkers kunnen namelijk bijdragen als het gaat om CO₂-reductie. Iedereen wordt betrokken bij de besluitvorming over de te nemen reductiemaatregelen, de voortgang van de CO₂-reductie en overige hoofdzaken van het CO₂-reductiebeleid.

In het communicatieplan wordt weergegeven op welke momenten er nieuwsberichten worden verstuurd naar de stakeholders.

Boodschap	Verantwoordelijke	Middelen	Frequentie	Planning	Doelstelling
CO ₂ -footprint	Chantal Traas	E-mail en toolbox	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Bekendheid van de CO ₂ -footprint vergroten.
CO ₂ -reductiedoelstellingen en maatregelen	Chantal Traas	E-mail en toolbox	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen vergroten.
Voortgang CO ₂ -reductie scope 1 en 2	Chantal Traas	E-mail en toolbox	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Betrokkenheid stimuleren en aanzetten tot CO ₂ -reductie.

Voortgang CO ₂ -reductie scope 3	Chantal Traas	E-mail en toolbox	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Betrokkenheid stimuleren en aanzetten tot CO ₂ -reductie.
CO ₂ -reductietips, huidig energiegebruik en trends	Chantal Traas	E-mail en toolbox	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Betrokkenheid stimuleren.

7.2 Externe belanghebbende

Hieronder worden de externe stakeholders benoemd. Dit zijn partijen die belang hebben bij reductie van CO₂ en energie binnen de organisatie. Tevens zijn het potentiële partners om mee samen te werken aan CO₂-reductie.

Externe stakeholders	Doel
Opdrachtgever Rijkswaterstaat	Rijkswaterstaat wil inwoners, ondernemers en coöperaties enthousiasmeren en motiveren om hun uitstoot van CO ₂ te reduceren en/of energie te besparen. Doel van de communicatie is de opdrachtgever te informeren over de CO ₂ impact en de maatregelen binnen het project.
Onderaannemer	Informeren over de wijze waarop de organisatie omgaat met het reduceren van CO ₂ en de impact van het project.
Leveranciers	Informeren over de wijze waarop de organisatie omgaat met het reduceren van CO ₂ .

In het onderstaande schema staat het externe communicatieplan weergegeven.

Boodschap	Verantwoordelijke	Middelen	Frequentie	Planning	Doelstelling
CO ₂ -footprint	Chantal Traas en Guus van Hecke	Website	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Bekendheid van de CO ₂ footprint vergroten.
CO ₂ -reductiedoelstellingen en maatregelen	Chantal Traas en Guus van Hecke	Website	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Bekendheid van de doelstelling en maatregelen vergroten.
Voortgang CO ₂ -reductie scope 1 en 2	Chantal Traas en Guus van Hecke	Website	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Betrokkenheid stimuleren en aanzetten tot CO ₂ -reductie.
Voortgang CO ₂ -reductie scope 3	Chantal Traas	Website	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Betrokkenheid stimuleren en aanzetten tot CO ₂ -reductie.

CO ₂ -reductietips, huidig energiegebruik en trends	Chantal Traas	Website	Halfjaarlijks	Medio maart en september	Betrokkenheid stimuleren.
--	---------------	---------	---------------	--------------------------	---------------------------

7.3 Projecten met gunningvoordeel

Communicatie over het CO₂-beleid van Marine Systems betreft het beleid ten aanzien van het project van Rijkswaterstaat, die aangenomen is met gunningvoordeel. Bij dit project zal specifiek gecommuniceerd worden over de CO₂-uitstoot van het project als ook over de doelstelling en de voortgang in CO₂-reductie. Dit zal hoofdzakelijk gebeuren via de algemene communicatieberichten van de organisatie. Waar nodig wordt dit aangevuld met communicatie via het werkoverleg van het project.

7.4 Website

Op de website van Marine Systems is een pagina ingericht over het CO₂-reductiebeleid van de organisatie. Op deze pagina wordt de nodige informatie over het CO₂-beleid weergegeven en zijn de laatste versies van de documenten terug te vinden.

7.4.1 Tekstuele informatie

Op de CO₂-Prestatieladder pagina op de website bevindt zich te allen tijde up-to-date informatie over:

- ✓ Het CO₂-reductiebeleid;
- ✓ De CO₂-footprint;
- ✓ De CO₂-reductiedoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiesubdoelstellingen (en de voortgang hiervan);
- ✓ De CO₂-reductiemaatregelen (en de voortgang hiervan);
- ✓ Acties en initiatieven waarvan de organisatie deelnemer of oprichter is;
- ✓ Een verwijzing naar de webpagina op de website van de SKAO;
- ✓ Communicatieberichten;
- ✓ CO₂-beleidsdocument;
- ✓ Certificaat CO₂-Prestatieladder.

De voortgang zal beschreven worden middels het publiceren van de halfjaarlijkse communicatieberichten. Om daadwerkelijk transparant te kunnen zijn over deze voortgang, zullen de communicatieberichten minimaal twee jaar op de website zichtbaar blijven. Tevens bevinden zich op deze pagina te allen tijde de meest actuele versies van onderstaande documenten (te downloaden als PDF).

7.4.2 Website SKAO

Als Marine Systems is gecertificeerd voor de Co₂-prestatieladder zal het een eigen gedeelte op de website van de SKAO inrichten. Hier bevinden zich de meest actuele versies van onderstaande documenten:

- ✓ Actieve deelname initiatieven
- ✓ Ingevulde maatregelenlijst
- ✓ Projecten met gunningsvoordeel

Op de website van de SKAO dient elk document een PDF te zijn met vermelding van een versienummer, een handtekening van de autoriserende verantwoordelijke manager en de autorisatiedatum.

8. Participatie sector- en/of keteninitiatieven

Vanuit de CO2-Prestatieladder wordt gevraagd om deelname aan een sector- of keteninitiatief. De organisatie dient zich daarbij op de hoogte te stellen van de initiatieven die binnen de branche spelen.

8.1 Inventarisatie sector- en keteninitiatieven

Om te bekijken welke sector- en/of keteninitiatieven relevant zouden kunnen zijn voor Marine Systems is de website van de SKAO geraadpleegd (https://www.skao.nl/initiatieven_programma). Hier is een compleet overzicht van alle initiatieven en reductieprogramma's te vinden. Eventuele geschikte initiatieven zijn besproken met de KAM-coördinator en met de directie. Aangezien Marine Systems al aan een initiatief deelneemt is dit alleen ter inspiratie geraadpleegd.

Jaarlijks wordt er door de projectleider en het management geëvalueerd of deelname aan de initiatieven nog steeds als relevant en actueel wordt gezien en/of dat er eventuele andere geschikte initiatieven van toepassing kunnen zijn.

8.2 Actieve deelname

De gedachte achter deelname aan een initiatief is dat door interactie met andere bedrijven en overheden informatie kan worden uitgewisseld en in samenwerking nieuwe ideeën en ontwikkelingen op het gebied van CO2-reductie tot stand kunnen komen. Vanuit dit doel vraagt de norm van de SKAO om een actieve deelname, middels bijvoorbeeld werkgroepen. Verslagen van bijeenkomsten en van overlegmomenten en presentaties van de organisatie in de werkgroep kunnen tegenover de auditor dienen als bewijs van actieve deelname.

Mocht een initiatief waaraan wordt deelgenomen op zeker moment niet meer relevant zijn voor de organisatie (wanneer gedurende een half jaar of langer geen voortgang in het initiatief of actieve deelname aangetoond kan worden) en de deelname wordt beëindigd, dan kan de inventarisatie van de initiatieven dienen als bron voor het kiezen van deelname aan een ander initiatief.

8.3 Lopende initiatieven

Sinds juli 2023 is Marine Systems lid geworden van Stichting Positieve Impact, voorheen Nederland CO2 neutraal. Vanuit Marine Systems zal Chantal Traas actief deel gaan nemen aan de georganiseerde bijeenkomsten, minimaal 1 van de 4 per jaar.

8.4 Budget

Hieronder wordt de begroting beschreven voor het jaar 2024:

Initiatief	Type bijdrage	Jaarlijks bedrag	Bewijslast
Stichting Positieve impact	Contributie en uren (excl. BTW)	€ 1.750,00	Presentielijst
Totale kosten		€ 1.750,00	

Disclaimer & Colofon

Uitsluiting van juridische aansprakelijkheid

Hoewel de informatie in dit rapport afkomstig is van betrouwbare bronnen en exceptionele zorgvuldigheid is betracht tijdens het samenstellen van deze rapportage kan KAM-label geen juridische aansprakelijkheid aanvaarden voor fouten, onnauwkeurigheden, ongeacht de oorzaak daarvan en voor schade als gevolg daarvan. De borging en uitvoering van de opgestelde beoogde doelen en maatregelen aanwezig in dit rapport liggen bij de verantwoordelijkheid van de opdrachtgever. Voor het niet behalen van doelen en/of het onjuist aanleveren van data door de opdrachtgever, kan KAM-label niet aansprakelijk worden gesteld.

In geen enkel geval is KAM-label, haar eigenaren en/of medewerkers aansprakelijk ten aanzien van indirecte, immateriële of gevolgschade met inbegrip van gederfde winst of inkomsten en verlies van contracten of orders.

Bescherming intellectueel eigendom

Het auteursrecht op dit document berust bij KAM-label of bij derden welke bij toestemming deze documentatie beschikbaar hebben gesteld aan Marine Systems B.V..

Vermenigvuldiging in wat voor vorm dan ook is alleen toegestaan door voorafgaande toestemming door KAM-label.

Ondertekening

Auteur(s): Chantal Traas-de Jongh (Marine Systems B.V.)

Martijn Reverda (KAM-label)

Kenmerk: CO2-MANAGEMENTPLAN 2025

Datum: 08-05-2025

Versie: 4.0

Verantwoordelijke manager: Chantal Traas-de Jongh

Handtekening autoriserende manager:

